

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 23 ANUL XXI.

Sabiuu, in 22 Martiu (3 Apr.) 1873.

tru celelalte parti ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Insetatele se platesc pentru intai'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Telegrafulu ese de done ori pre septemana: Dumineca si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiuu la expeditur'a foiei pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate cãtra expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiuu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Invitare de prenumeratiune

„Telegrafulu Romanu“

pre patrariulu alu doilea (Aprilu—Juniu) alu anului 1873. — Pretiulu abonamentulu pre 1/4 de anu e:

Pentru Sabiuu 1 fl. 75 cr. v. a.

Pentru Trannia si Monarchia austro-unguresca 2 fl. v. v.

Pentru Romani'a si strainatate, 3 fl. v. a.

DD. abonanti suntu rugati a nu intardia cu tramitarea prenumeratiuniloru.

Adresele ne rugamu a se scrie curatu, si in locu de epistole de prenumeratiune recomandamu on. publ. avisurile postali, (Posta-Utalyany. — Post-Anweisung.) ca impreunate cu spese mai putiene si ca mai sigure pentru inaintarea baniloru de prenumeratiune la

Editor'a „Telegrafulu Romanu“ in Sabiuu.

Proiectulu

Consistoriulu archidieceasanu pentru arondarea protopresbiteratelor din archidieceasa:

(Urmare.)*

VII. Protopresbiteratulu Devei.

Loculu scaunulu ppresbiterale opidulu Dev'a. Protopresbiteratulu Devei va constã din urmatorele comune bisericesci:

- a) Din ppresbiteratulu de astadi alu Devei:
1. Dev'a, 1277.
  2. Almasiulu-secu, 371.
  3. Cozi'a, 335.
  4. Barci'a-mica, 238.
  5. Baci'a, 219.
  6. Batizu, 501.
  7. Biscari'a, 306.
  8. Siulesci, 264.
  9. Bretelinu, 233.
  10. Cherghetiu, 363.
  11. Cerbelu, 575.
  12. Aranesiu, 149.
  13. Ulmi, 143.
  14. Cerisioru, 528.
  15. Cherghesiu, 442.
  16. Popesci, 262.
  17. Cristoru, 416.
  18. Archi'a, 99.
  19. Almasiulu-micu, 148.
  20. Josani, 452.
  21. Pestisiulu de susu, 195.
  22. Gaunos'a, 195.
  23. Cuthinu, 122.
  24. Giulpezi, 124.
  25. Lelés'a, 533.
  26. Lesnicu, 309.
  27. Dumbraviti'a, 280.
  28. Manereu, 476.
  29. Racasti'a, 191.
  30. Minthi'a, 305.
  31. Bejanu, 284.
  32. Muncelulu-micu, 172.
  33. Nandru, 270.
  34. Valea Nandrului 338.
  35. Pestisiu, 323.
  36. Buituri 323.
  37. Runculu-micu, 125.
  38. Santu-Andrei'u, 668.
  39. Sant-Ohalmu, 448.
  40. Santu-Craiu, 574.
  41. Calanu, 146.
  42. Socetu, 236.
  43. Poian'a-rechitielei, 242.
  44. Sohodolu, 263.
  45. Runculu-mare, 445.
  46. Tomp'a, 313.
  47. Vulcesci, 220.
  48. Herepea, 239.

Sum'a: 48 com. bis. cu 16,170. suflete.

b) Din ppresbit. Hatiegului:

49. Alonu, 457.

cu filiele: Bunil'a 339. si Vadulu-Dobrei, 215. Sum'a: 1011. suflete.

c) Din protopresbiteratulu Geogiului I:

50. Buruien, 400.
51. Caienelulu de josu, 361.
52. Chicicadag'a, 454.
53. Fornadi'a, 548.
54. Nevoiesi, 615.
55. Valisiór'a, 497.
56. Muresiu-Sioimusiu 1007.
57. Stoinés'a, 372.
58. Soligete, 810.
59. Salisiór'a, 863.
60. Fizesiu, 889.

Sum'a: 11 com. bis. cu 6814. suflete.

Recapitulatiune.

Protopresbiteratulu Devei va cuprinde:

a) Din ppresbiteratulu de astadi alu Devei 48 com. bis. cu 16,170 suflete.

*) In nr. 22 pag. I. colón'a de mijlocu, sirulu 18 vine a se ceti in locu de 4869 suflete 5501 suflete, iera la recapitulatiunea ppresb. Mercuri in locu de 32,655 vine a se ceti 22,655 suflete.

b) Din ppresbiteratulu de astadi alu Hatiegului 1 com. bis. cu 1011 suflete.

c) Din protopresb. Geogiului I. 11 com. bis. cu 6814. suflete; preste totu 60 comune bisericesci cu 25,476 suflete.

VIII. Protopresbiteratulu Dobrei.

Loculu scaunulu ppresbiterale opidulu Dobr'a. Protopresbiteratulu Dobrei va constã din urmatorele comune bisericesci:

- a) Din ppresbiteratulu de astadi alu Dobroi:
1. Dobr'a, 1037.
  2. Bastea, 181.
  3. Stratea, 196.
  4. Balescesci-Gur'a-Dobrei, 359.
  5. Brisnicu, 923.
  6. Fintogau, 667.
  7. Coseci, 235.
  8. Lapusnicu, 444.
  9. Lapugiulu de josu, 277.
  10. Lapugiulu de susu, 1126.
  11. Mihaiesci 398.
  12. Fagetiulu, 206.
  13. Pancu, 429.
  14. Salisce 173.
  15. Radulesci 361.
  16. Strigonea, 267.
  17. Roscani, 689.
  18. Sacamasio, 433.
  19. Stancesci-ohab'a, 352.
  20. Teiu, 506.
  21. Grindu, 153.
  22. Laseu, 424.
  23. Tis'a 958.

Sum'a: 15. com. bis. cu 11,465. suflete.

- b) Din ppiatulu de astadi alu Devei:
16. Bai'a-bãrdiei, 247.
  17. Merisioru, 184.
  18. Mancelulu-mare, 257.
  19. Poieniti'a-Tomei, 231.
  20. Betrán'a, 775.
  21. Feresci, 297.

Sum'a: 6 comune bis. cu 1971. sflete.

Recapitulatiune.

Protopresbiteratulu Dobrei va cuprinde:

a) Din protopresb. de astadi alu Dobrei 15 comune bis. cu 11,465 suflete.

b) Din protopresb. de astadi alu Devei 6 comune bis. cu 1971 suflete.

Preste totu 21 com. bis. cu 13,436 suflete.

IX. Protopresbit. Iliei.

Loculu scaunulu ppescu opidulu Ili'a.

Protopresbiteratulu Iiei va constã din urmatorele comune bisericesci:

- a) Din protopresbit. de astadi alu Iiei:
1. Ili'a, 667.
  2. Almasiu-Salisce, 599.
  3. Boci'a, 461.
  4. Cuesiu, 160.
  5. Baresci, 410.
  6. Dumesci, 269.
  7. Luneciór'a, 221.
  8. Bozu, 534.
  9. Tarnaviti'a 455.
  10. Bradatielu, 576.
  11. Runcisioru, 314.
  12. Vic'a, 284.
  13. Branisc'a, 596.
  14. Brasieu, 465.
  15. Danilesci, 323.
  16. Barjucu, 391.
  17. Carmazinesci, 516.
  18. Boiu de josu, 164.
  19. Campuri si Campeni-sarducu, 974.
  20. Cój'a 295.
  21. Cerbi'a 358.
  22. Poganesci, 254.
  23. Certejulu de josu, 647.
  24. Boiulu de susu, 382.
  25. Furosiór'a, 746.
  26. Fuesiu-bagara, 654.
  27. Gialcut'a, 291.
  28. Cabesci, 168.
  29. Tãrnãv'a, 418.
  30. Godinesci, 844.
  31. Glodu-gilesci, 853.
  32. Gohathi'a, 434.
  33. Ulesiu, 372.
  34. Gur'a-sadolui, 602.
  35. Muresiu-Breteã, 660.
  36. Micanesci, 431.
  37. Almasielu, 322.
  38. Serbi, 638.
  39. Tãlãresci, 462.
  40. Petresci, 319.
  41. Vorti'a, 623.
  42. Valea-lunga, 290.
  43. Visca, 1045.
  44. Zamu, 603.
  45. Tamãsiesci, 510.

Sum'a: 28 com. bis. cu 21,628. suflete.

b) Din protopresbiteratulu Geogiului I. 29. Dealulu-mare, 686. suflete.

Recapitulatiune.

Protopresbit. Iiei va cuprinde:

a) Din protopresb. de astadi alu Iiei 28 comune bis. cu 21,628 suflete.

b) Din protopresb. de astadi alu Geogiului I. 1 comuna bis. cu 686 suflete.

Preste totu: 29 com. bis. cu 22,314 suflete.

(Va urmã.)

Representatiunea.

romãniloru din fundulu regiu adresata Inaltulu ministeriu reg. ung. de interne.

(Urmare si fine.)

ad II. In fondulu regiu s'au bucuratu pâna adã de titulu si dreptulu unor cetãti libere regie urmatorele cetãti: Sabiuu, Oresti'a, Sãbeshiuu, Mediasiuu, Sighisiór'a, Brasiovalu si Bistriti'a.

Legislatiunea Ungariei, (§ 1 art. 42—1870) au recunoscutu atare dreptu tuturor cetãtiloru libere regie ale regatulu si le-a concesu autonomia propria municipalã respectãndu prin acest'a atãtu drepturile a vutã cãtu si interesele culturai, industriei, comerçului si multifarietatei relatiori ce contienu cetãtile.

Atare respectu la potu pretinde cu totu dreptulu si cetãtile susu-numite libere regie din fundulu regescu, cari stau in rendulu primelor cetãti ale Ardeului. Deosebirea acestoru cetãti libere regie, in deosebi inse a cetãtiloru Sabiuului si Brasiovalu, cã celoru dintãiu cetãti ale Tranniei, de cãtra municipiulu celoru-lalte comune, in fundulu regiu este nu numai justa, dara si necesaria.

Necesitatea acest'a este basata pre impregiurãrile speciatu proprie ai locuitoriloru fundulu regiu, si pre istoria acelor'a.

Istoria fundulu regiu ne arata ca cetãtile libere regie, care au inghitu in ele totã administratiunea publico-politica a municipiiloru si si-au in-susitu patronatulu preste comunele rurali, a devenitu cu acestea dia urma in conflicte diurne.

Inca pre acelu tempu, cãndu poporulu sasescu portã domnia in totu fundulu regiu s'au luptatu comunele rurali sasesci in contr'a suprematiei cetãtiloru lor; si rezultatulu luptei a fostu baremu atãta ca cetãtile s'au restrensu incãtu-va in influintia loru cea mare asupra afaceriloru municipali. Asiã d. e. concuau cetãtile la alegerea ampoiatiloru municipali si la pertractarea si deciderea causeloru municipiulu, in numeru restrensu, adeca tramiteau numai cãtu 6 reprezentanti in adunãrile municipali, asiã si la alegerea deputatiloru dietali dopa a. u. punctele regulative din an. 1805, cari au servitu de normativu mai pâna de-unedã.

Comunele rurali nici cãndu n'au suferitu supramatia cetãtiloru.

Nu mai prin statatulu provisoriu de organizare din 1869 s'au concesu cetãtiloru — fãra nici o basa istorica si legalã o influintia prea mare in adunãrile municipali — negresitu numai spre acelu scopu — cã prin acestã representatiune a cetãtiloru, cari suntu impopulate in majoritate de sasi sa se deã o prevalentia si o nouã supramatia elementulu saso-germãnu asupra locuitoriloru de alte nationalitãti.

Tient'a ce s'a urmaritu in fondulu regiu prin influintia cetãtiloru a foste dupla: unã absorbirea tuturoru afaceriloru municipali si predominarea preste comunele rurali si afacerile lor cu scopu de a trage totu ce sa pôte in folosulu cetãtieniloru ceea ce in municipiile cele mici s'a si potutu ajunge; iera alt'a predominarea elementulu germano-sasu prin cetãti preste cei-lalti locuitori.

Pãna cãndu in casulu primu tôte comunele rurali (de ori-ce nationalitate) au tãnutu si tãnu la apãrarea intereseloru lor comune; in casulu alu doilea comunele rurali sasesci, si au totu acelu interesu cã si cetãtile, iera urmarea imprenunãrii cetãtiloru cu municipiile si urmarea acelei maiestrite majoritãti a cetãtiloru in representatiunile municipali, nu este alt'a, decãtu — acum in forma nouã — supramatisarea locuitoriloru romãni si magiaro-secui adeca a majoritãtiei pororalu in tôte municipiile marunte ale fundulu regiu.

Cu alt'a decãtu cu supramatia nationalã

basiloru s'aru polea motivá de reprezentarea cetáției sasesci Sabiu, care numera abia 18,000 locuitori cu totu atáti'a membrii in adunarea municipiului, cáti tramitu tóte comunele scaunali, cari numera preste 70000 locuitori pre cându românii acestui intregu municipiu facu absoluta majoritate a locuitoriloru si se deprindu cu cele mai intinse comer-ciari, spece si economii de vite si cu meserii?!

Este de prisosu ori-ce motivu spre a aretá ca prin atari reprezentári ale cetátiloru se nimicesce cu totulu egal'a indreptatire promisa de corpurile legislative ale Ungariei!

Amu amintitu inse ca in fundulu regiu (in deosebi in scaunulu Sabiului si districtulu Brasio-vului) exista si alte referintie proprie speciali, cari pretindu total'a deosebire a cetátiloru libere regie de cátra municipiulu comuneloru; cari referintie de natura posesionaria taia adencu in inim'a comuneloru scaunali.

Inca din tempulu primu alu predominare cetátiloru, acestea prin oficialii loru au intinsu mán'a sub diferite preteste si moduri la averile comuneloru si locuitoriloru loru.

Centumviratul cetáției 'si alegea pre senatorii magistratului seu, si pre antistele loru (Bürgermeister), cari faceau oficiulu administrativu alu cetáției si scaunului, si portá administratiunea prin senatori, cá inspectori esmisi preste comunele ruráli ceea ce chiaru si in di'a de adi mai exista.

Prin acesti oficiani si adeca prin esactiunile ce le faceau prio comune, (tace salariali, vam'a por-ciloru, oiloru mieiloru, tace de paduri si pasuni, descensu si computu de lemne, cinsturi serbatoresci etc. etc.) si-au insusitu cetátilu pretensiuni de posesiune in pamenturile si alodiile multoru comune mai alesu románe, cari nici pána astadi nu si-au perdutu urm'a, atari referintie incurcate de posesiune si producu si adi nenumerate procese civile si politice intre cetáti si comunele scaunali pre cari nu ne lasa spatiulu ale numerá.

Comun'a nu-si póte trage si regulá venitele alodiali cáci, o impedece cetatea seu universitateá sasésca si arendasii ei cu aretári si procese la magistratulu cetáției; locuitori comunei nu-si potu folosi lemnaritul si pasiunitul in pamenturile comunali cáci i opresce inspectorulu si cetatea i arata magistratului, cá prevaricanti; inspectorulu nu voiesce a luá sub juramentu pre padurarii comunei sub cuventu ca aceea padure este a cetáției seu a natiunii sasesci; comun'a nu cutédia a-si pazi pa-

durile si pasionele sele, cáci magistratulu si inspectorulu i opresce totu sub acelu pretestu; locuitorii unoru comune nu cutédia a veni cu lemne de focu si carbuni din padurile loru, cu cari se hranescu in piétia, cetáției, cáci antisti'a cetáției le confiscá marfa in piétia sub cuventu, ca este din pádurea cetáției si universitatei sasesci; cându se incerca comun'a a-si aperi posesiunea se amenintia cu gendarmi si cu executiune militara, cari se esmitu de cátra magistratulu cetáției s. a. s. a. mii de aceste exemple triste.

In deosebi in scaunulu Sabiului nu exista mai nici o comuna romána, care sa nu se afle in atari procese diaturne politice (si judecatoresei) cu cetatea Sabiului si cu universitatea. Dovada deplina dau procesele comuneloru Resnariu, Poplac'a, Bungalowo, Sacelu etc. apoi procesele comuneloru si scauneloru filiali a Saliscei si Talmaciului devenite pána in singlu dietei Ungariei. Asemenea si procesele celoru 14 comune románe si magiario-secuie din Branu si districtulu Brasiovolui, cu cetatea Brasiovu, si multe alte asemenea procese in mai multe municipie.

In scaunele Sabiului mai vine si aceea impre-giurarea ca Universitatea seu a. n. siepte judetie ale natiunii sasesci (mai întâiu dimpreuna cu cetatea Sabiului, in urma singure) au facutu si face atari pretensiuni posesionari asup'a comuneloru scauneloru filiali a Saliscei si Talmaciului si a unoru altoru comune, cari erau supose in modu extraordi-nariu magistratului cetáției Sabiu si pre care le administrau inspectorii aceluia cá pre nice comune subdite in honuri straine.

Sub atari impregiurári dara pána magistratele si inspectorii depindu dela cetáti si pána cându dupa ordinatiunile concernite (a ministr. de intere din 14/3 1869 nr. 6201 si 963) inspectorii magistratului facu I-a instantia politica, iera magistratulu a II-a cari judeca in tóte cauzele politice, asiá si in cele ce atingu esercierea drepturiloru de regale (ord. ministr. de interne din 7 Iuliu 1868) in cele prevedute in legea de padurii etc. nu se mai póte mira nimenea despre aceea ca comunele románe si locuitorii loru au trebuita sa pérda si cele mai drepte cauze politice in favorulu cetátiloru si universitatei (asemenea si judiciari pána la facut'a organizare a justitiei, pána cându acestea magistrat functionau si cá judecatorii), ceea ce au implutu pre acesti locuitori de ingrigiri si mari temeri si pentru venitoriu. Chiaru si posesiunea de otara si drepturi in intrebuintiarea apeloru intre cele mai multe comune románe si sasesci se afla in asemenea stare de seculari procese, cari tóte s'au decisu si se decidu in favorulu comuneloru sasesci de cátra magistratele cetáției despre cari sute de exemple potemu produce.

Déca luámu si aceea trista impregiurare in consideratiune ca de unu tempu incóce mai tóte comunele mestecate sasesci, unde facu sasii seu cu numerulu seu cu censulu majoritatea reprezentantiei loru au instrainatu si instrainéza in modu ne mai auditu cu seu fára de titlu, bunori si averi mari (paduri, pamenturi, bani, crisme) etc. la bisericile si scólele sasesci-Interane numai cu scopulu de a le trage folosulu conveninciosu alu celoru lalti locuitori nesaci, in contra cároru abuzuri románii si magiario-secuii in zadaru protestéza; — apoi lasamu sa cugete fia-care omu cu sentiu de dreptu, nepreocupatu, ca cum se voru tractá atari cauze — precum amu espusu pána aci — si alte multe asemenea si cum se voru resolvá recurselu si jalbele comuneloru románe si magiario-secuie si ale locuitoriloru acestoru natiuni in reprezentantiele municipali si déca oficiele alese din aceea, cându cetátiloru si orasieloru sasesci li se voru concede atáti reprezentanti acolo ($\frac{1}{2}$, $\frac{2}{5}$ si $\frac{1}{5}$ parte) precum sustienu programele sasesci si precum contine si proiectulu ministerialu, cându multimea acést'a de reprezentanti sasi ai cetátiloru va ma cresce si cu numerulu reprezentantiloru din comunele ruráli la o ingrozitóre si eterna majoritate! Supremati'a neimpacabila a natiunii sasesci si nimicirea celoru-lalte natiuni in fundulu regiu, aru fi atúnci sanctionata pre vecie!!!

Este dara cea mai imperativa necesitate cá cetátilu libere regii ale fundulu regiu pre cari in deosebi le amintesco art. I. 43 din 1862. §. 10, tractandu-se in sensulu legi dietali art. 42—1870 §. 1. sa se deosebésca cu totulu de cátra municipiulu comuneloru ruráli, cáci numai asiá se voru puté impacá interesele ambeloru párti si se va ajunge egal'a indreptatire.

Dealtmintrea remane in voi'a cetátiloru dupa §. 89. art. 42—1870, cá sa se stráformeze ele

insusi pre sine; si intieptiesce si mai corectu va fi déca astadi ele se voru organizá in sensulu acelei legi cá tóte cetátilu libere regii ale regatului, si stráformarea loru se va lasá apoi in voi'a loru pre has'a acelei'a-si legi.

ad. III. Dreptulu de jurisdictiune autonoma ce-lu promite §. 10 art. 43—1868, municipieloru si cetátiloru fundulu regiu credemu, ca de asta data, dupa impregiurárilu generalu de pána acum este garantatu prin art. leg. 42—1870, iera in privinti'a comuneloru prin art. 18—1881; si de aceea si noi dorimu, cá dupa acestea legi sa se faca organizatiunea in pártile nóstre.

De óre-ce inse nu numai prin art. I. alu Ungariei din 1848 §. 5. si art. I alu Ardélului totu din acelu anó promitu corpurile legitiórie atátu egal'a indreptatire a tuturor locuitoriloru ambeloru tieri, cátu si sustienerea, Libertátiloru locuitoriloru Ardélului, dara in specia prin §. 10. art. 43—1868 in privinti'a organizárei politice a fundulu regiu, espresu se ia in consideratiune „drep-turille basate pre legi si contracte cátu si egal'a indreptatire a tuturor locuitoriloru acestui pamentu de ori-ce natiunalitate“ apoi se nascu dóne intrebári si adeca: cari suntu aceste emente drepturi ale locuitoriloru fundulu regiu? si ca aflase acelea respectate in legea generala, municipala si comunala?

Celu mai eminente dreptu alu unui cive liberu de statu adeca dreptulu liberu de alegere, l'au avutu de seculi toti locuitorii fundulu regiu cá unu dreptu fundamentalu.

Acestu dreptu fundamentalu dupa originea si esercearea lui, nu e inhauriatu in form'a de administratiune a fundulu regiu, ci in insusirea locuitoriloru singuratici ai aceluia.

In fundulu regiu cá atare au posesu acestu dreptu fundamentalu, cáci acestu pamentu s'a primitu cá unu feudu alu regelui, si locuitorii lui s'au bucuratu de deplin'a libertate si egalitate, inca mai înainte de ce au sustatu Universitateá, comitatulu si impartirea municipieloru de astadi, pre cându acei locuitori liberi (conditionari regali) fára deosebire de natiunalitate si confesiune eserceau liberulu dreptu de alegere a reprezentantiloru si oficialiloru sei, in comune si apoi in municipiele ce s'au formatu. Municipiele s'au schimbatu cu tempulu. Din cele 7 scaune primitive s'au facutu 9 scaune, la cari regii au incorporatu si alte teritorie regesci apoi mai in urma s'au impreunatu cu ele si cele 2 districte, — comesulu acestor'a a fostu parte alesu, parte cá unu reprezentante a regelui denumitu — si nu totu-déun'a din natiune sasésca; Universitatea inca a trecut prin multe fase; chiaru si form'a administratiunei s'a modificatu prin usuri, statute si legi. Din contra inse susu atinsele drepturi fundamentali ale locuitoriloru din fundulu regiu nici cându nu s'a schimbatu, nici au potutu sa se schimbe, cáci de acestea drepturi: libertatea personala si materiala, si egalitatea erá legata de natur'a fund. regiu, prin cari acest'a se deosebea de celelalte párti ale tiei, unde erá nobilulu si iobagiulu, si din acést'a cauza nu au potutu fi in fundulu regiu iobagia si diversitáti de drepturi.

Numeróse acte de statu, legi, decrete regesci amu puté produce despre acestea disé déca ne-arú concede volumulu acestei reprezentatiuni, presupunemu inse ca acelea suntu conóscute.

Din natur'a acestoru drepturi fundamentali urméza ca acelea trebuie sa remána neatacate, ba in unu statu liberu ceru ele a fi respectate si sustienute (precum se intielege art. 43—1868. §. 10); urméza mai incolo ca pentru sustienerea loru nu se pretiude o provincia, o Universitate seu unu comitiatu, cari institute au servitu pána acum tocmai din contra spre nimicirea egalei indreptatiri in fundulu regiu.

Legea municipala art. 42—1870. §. 19 etc. apoi 27 si legea comunala art. 18—1871. §. 34 etc., prin introducerea voturiloru virili asemenea si prin restringerea dreptului de alegere in municipiu, la unu censu, precum se cere elu in legea electoralu pentru diet'a tiei, nu corespunde nici amintiteloru drepturi fundamentali, nici impregiuráriloru speciali ale locuitoriloru fundulu regiu.

Dreptulu de participare la afacerile publice in comunele si municipiele fundulu regiu resp. dreptulu de alegere erá legatu numai de calitatea locuitorului posesionatu si prestatoriu de contributiunea si servitiulu regelui, in egal'a forma fára cuantu de contributiune si fára privilegiu.

Impregiurárilu in cari au traitu si mai traiescu

FOISIÓRA.

Analís'a spectrale.

(Dupa Dr. H. Schellen.)

(Urmare.)

Voindu inse sa ni sté la dispositiune celu mai inaltu gradu státu de lumina, cátu si de caldura, trebuie se parasimu teritoriulu chimiei si se intrámu in celá alu electricitáției. Scimu ca fulgerulu orbesce cu lumin'a sea potemu dice — tienuturi estense, si cadiendu pre pamentu aprinde si topesce si cele mai netopicióse. Noi inse nu ne potemu folosi de acést'a lumina si caldura colosála, trebuie deci sa ne multiemimu cu acele schintei electrice, care le capelámu cu aparatele nóstre de prin cabinetele fisicali. Cele mai intensive schinteli electrice le capetámu cu ajutoriulu masinei de influ-íntia dupla. Cu ajutoriulu schintei electrice, carea posiede si lumin'a si caldur'a mai mare cá tóte cele lalte corpuri, potemu strepune gazurile in stadiu de invapaiare.

Dein ceste pána aici amentite se vede cá cele mai bune isvóra de lumina si caldura suntu: flacar'e gazului inflamatoriu, lumin'a Drumondiana si schintelá electrica. Aru mai fi se amintimu de aprindietoriulu lui Bunsen, de inductorele schintei, de tuburile lui Geissler-Plücker, si de arculu de flácará electricu, dara spatiulu si lips'a de figuri nu ni-permite. Analís'a spectrala, cându voiesce se desem-nie experimentalu si detaiatu ori-ce legi seu fenomene, ce se referescu la materiale pamentesci si la corpurile ceresci, folosescu acum unu isvoru de caldura si lumina de in cele amentite, acum altulu, dupa cum e natur'a objectului de esaminatu.

Teodora Ceontea

stud. filios.

acești locuitori, înca nu au suferit modificări; pentru că în fundul regiu nu există proprietăți mari de pământ cu numai parcelaria mică a celui în toate comunele rurale; iar apoi o parte foarte numeroasă a locuitorilor din toate comunele situate pe lângă marginile țării și în munti nici nu posedă pământ fructifer, ci se ocupă numai cu întinse economii de vite, comerț și specula de vite, produse crude și altele asemenea, a căror venit — după firea speculei — sunt foarte schimbătoare.

Este cunoscut în deosebire ca în fundul regiu trăiesc cei mai vestiți economi de vite, în a căror favor, pentru multe foloase, ce aducă acești economi și comercianți țării, cetățitorilor și erariului, s'au simțit regimurile de mai înainte îndemnate a încheia tractate cu statele vecine. Listele oficioare vamale dau destula dovă despre acestea foloase ale erariului.

Atare clasa de locuitori s'au eschide dela dreptul de alegere prin voturi virili și prin censu.

Dece mai luăm în considerație, ca toate sarcinile publice în comune și municipiile fundului regiu, astăzi că și mai înainte nu se acopere de către virili și censuali, ci de către fra-care cive posesionari aci în egala mesura, după capul de familie, după case și numărul vitelor; apoi voturile virili și censuali în afacerile comunale și municipale în fundul regiu — necum sunt nedrepte și vătămătoare de sus amintite drepturi fundamentale ale locuitorilor dera ele nu și afla bas'a lor nici în relațiile de viață ale locuitorilor. Acesta o au recunoscut și locuitorii sași când s'au declarat în proiectele și programele lor în contra voturilor virili și pentru restringerea censului cât se poate mai jos; și prin urmare postulatele noastre în acest punct sunt vocea tuturor locuitorilor fundului regiu.

Legea comunală art. 18—1871 în §. 38 corespunde încă de astăzi acestor postulate; și aru fi numai drept și oportun deca totu acelea condiții s'au cere și la participarea locuitorului în afacerile municipiului pe lângă respectarea inteligenței fra-cărei națiuni și religii și a moralității.

Acestor postulate ale noastre, nu se poate obiectă, cu uniformitatea din celelalte municipii ale țării; căci până cându legislația Ungariei și-a statorit și practisat acela principiu frumos, de a respectă drepturi avute, încâtu acelea nu împedea unitatea statului, ea nu poate deveni acolo că pentru Uniformitate să jertfăscă drepturi avute ale poporului cu atât mai puțin, cu câtu atari drepturi precum le-amu espusu, servesc spre binele și onora statului, și sunt demne de o constituție liberă și de imitare.

ad. IV. Ce se atinge de instituțiile Universității și ale comitatului, înca în punctele precedente amu motivat nepracticabilitatea și imposibilitatea existenței acelor, și amu arătat că aceea unica condiție de avere, care este a locuitorilor și respective municipiilor fundului regiu fără deosebire de naționalitate și religie precum însasi universitatea sasăscă în an. 1871 o au declarat, nu pretinde nici într-un chip susținerea acestor instituții, și ca această condiție nici nu depinde dela organizarea politică a fundului regiu.

Ea este mai mult de natură dreptului privat; iar tractandu-se aici de o avere publică și cu privire la originea, natura și destinația ei, se cere și intervenția puterii statului, carele totu-deună a purtat supremă inspecție asupra ei.

Este un adevăr de tristă memorie, că Universitatea cu comitatul sasăscu s'au folosit de acea avere și isvórele ei că de celu mai puternic mijloc spre a-si susține o autonomie provincială, o independență națională germano-sasă de a radica și latu cultură germană, și de a lucra direct în contra intereselor fundului regiu și ale statului, precum asemenea tristă adevăr este, că au abusat de isvórele acelei averi, din care cauza statul s'a vediat necesitată a încamăra tota averea în unele tempuri (d. e. sub imperatul Iosifu). Dera și aceea este adevăr că acea avere au cursu mai totu din sudorile locuitorilor români și din veniturile multor comune române din fundul regiu, — cu său fără titlu — preste totu înse fără nici o dreptate.

La începutu și-a usurpat Universitatea venituri regesci și ale coronei din atari comune și de pre locuitori în folosul său curat sasăscu național (că și decimele în folosul sasăscu confesional) iar mai în urmă au ocupat toate veniturile alodiale ale comunelor și au tras diferite tace de

pre capul locuitorilor (într-o parte în rendul primu sau comunele și locuitorii scanelor filiali a Saliscei și Talmaciului). Asiă s'a nascut averea a. n. a s'epitelor județ a nației sasăscă, la carea participă numai cele 7 și apoi 9 scaune; era lângă acestea s'a mai adăgat veniturile din Dominiul Fagarsului datu în zalogu la universitate pre banii tuturor locuitorilor Fundului regiu, și la care avere din urmă participă toate municipale acestui-a.

Acesta avere s'au imultit și prin câte alte contribuții din partea locuitorilor Fundului regiu.

Din multe părți înse se combate și nu se recunoște aceea abnormitate că și pre venitoriu se mai curga veniturile unor comune din Fundul regiu în folosul tuturor locuitorilor acestui-a.

Sub atari referințe încurcate înca nici până aci nu este mai multu securu de câtu numai atât că aceea avere este de o cămă dată destinată pentru folosul publicu al tuturor locuitorilor Fundului regiu, fără deosebire de naționalitate și religie și resp. a acelor, ce au contribuit la nascerea și imultirea ei.

Prin decretul alicu din 15 Octombrie 1791 Nr. aul. 5803 Nr. gubern. 9809 după ce s'a investigat prin unu comisariu regescu, după starea și isvórele acelei averi s'a arătat, că prisosulu curat alu aceleia (după depurarea datorielor) se fia destinat pentru școlile și bisericile din Fundul regiu său sasăscă și romănescă.

Universitatea și de atunci încôce a întrebunțiatu aceea avere numai spre scopul nației și bisericei sasăscă, chiară și în tempulu mai nou. Dovada destula despre acestă este decretul alicu din 22 Aug. 1850, prin care în tempulu absolutismului fără vre-o premergătoare cercetare a știut ea stôrce înaltă concessiune, că o sumă la 1 milionu de fiorini din aceea avere să se consacre numai pentru școlile sasăscă, și acestu decretu exista până aci și se practisăza.

Din acestea pre scurtu arătate cause urmăza că iară numai prin potestatea statului să se cerceteze starea acestei averi publice, să se caute după isvórele, natura și destinația ei, că se nu se mai facă abuzuri pre cum s'a făcutu prin Universitate. Deci credem că acestu postulat alu nostru este numai justu, iară până la împedirea acestei condiții, nu cere firea lucrului altu cevă de câtu numai o administrație corectă și restrinsă de către unu organu corespondentiu.

Dece o singură conchiemândă adunare generală constatăre din câte unu așlegat alu fiecare comune din municipiile istorice (scaune, districte, pre lângă unu numeru proporționat din partea cetățitorilor) se vă alege unu comitetu provisoriu administrativu, și-si va constitui unu oficiu salarisat, manipulativu după normă alor locuitori și corporații, ce posedă atari averi comune — care comitetu, stându sub priveghierea regimului, va avé asemenea funcțiuni pre cum i se dau în proiectulu ministerialu; —

Atunci credem, că s'a satisfăcută prea deplin cerințelor acelei averi, până la alta urmandă dispușiune (respect impărțire) a ei.

Escelenția!

De ore ce în acestea puncte și mesuri de organizare a Fundului regiu, basati pre impregiurările date, pre legi și pre dreptate, pre care ne amu simțit de datorința civică-patriotică, ale ascărne spre informație, consimte majoritatea poporului Fundului regiu, ceea ce potemu dovedi cu ne numărabile subscrieri în unele totu locuitorii acestui pământu, speram că înaltulu Ministeriu și corpulu legislativ le vă luă în considerație la organizarea fundului regiu.

Din conferința națională română.

Remanem cu cea mai profundă supunere.

Săbiu în Martiu 1873.

Comitetulu național.

P D u n c ' a.

presied.

Dr. I. B o r e j ' a.

v. presied.

Dr. H. P o s c a r i o,

not. (8—2)

Punctulu din urmă a programei românilor dice „Kelet“ conține dorința, că să se sisteze Universitatea sasăscă și comitatul sasăscu; mai încolo, că destinația primitivă a averii sasăscă să se aduca în chieru, și până ce va urmă acestă, să se admi-

nistreză prin unu comitetu provisoriu a municipielor.

La acestă observămă mai întâi, că ceea ce privește cuvintele ultime a programei românilor, mai consună esențialmente cu proiectulu de lege ministerială, încâtu și cestu din urma voiesce, că averea sasăscă să se administredie prin comitetulu municipielor (cu acea excepție înse, că aceste să nu se întemple provisoriu); cându se va introduce dera acestu comitetu de-si în modu provisoriu, atunci elu nu poate administră averea fără presidiu; presidulu înse lu poate denumi numai regimulu, conform ponderosității de statu a obiectului care se afla sub administrația sa; comitatulu sasăscu aru fi de-si sub altu nume iera-si restabilitu.

O alta întrebare e înse, că aceea, ce sași numescu avere naționale, le compete lor ori municipielor? Despre acestu obiectu s'au scris pre temelul cercetărilor istorice multu și sași țien totu asiă de stensu la această avere, pre câtu alții o dechiara de o posesiune nedreptă a lor; atâtă sta, că aici stămu facia cu unu usu de mai multe sute de ani, facia cu foarte obscure întrebări de dreptu, despre care a da o sentință noi nu suntemu chiamati; aceea înse o credem noi, că sași de atâtă tempu, de cându administredie legalmente această avere pre carea cu nedreptulu a tras-o numai la sine, și au câștigat atare avere, carea le compete exclusiv lor, pre carea de dreptu nu li o poti detragi și pentru a cărei administrări trebuie să se sustiena instituția comitatulu, sasăscu și mai departe.

Delaturarea acestei instituții nu o potu pretinde însusi români de-o-cam-dată; însusi ei dicu în programă ce ni sta înainte că să se aduca în chieru destinația primitivă a acestei averi; de aceea nu se poate sprimă din capulu locului, cum face programă, că averea națională sasăscă să se împărțesca la municipie, de ore ce nu e decisu înca, că le compete lor această? Cercetarea va lamuri (chiarifică) această întrebare și noi suntemu cu atât mai puțin contrarii acestei cercetări, pentru că credem, că la această avere nu au numai municipie, ci și statulu o parte însemnată.

Aceste fura parerile noastre potiemu tragetorie în empena asupra programei românilor din fundul regiu, pre carea afara de unele puncte ce nu se potu implini nu o putem a nu o salută; noi o bineventăm și pentru aceea, pentru că prin ea și unu individ, că Macelariu, cere estinderea legilor ungorești dela legislația Ungariei și preste indigenii români.

În genere partidele noastre stau înca sub dominația trecutului; acestă au pus fundamentulu și pentru stengă; înse precum această cu încetulu, familiarisată cu formația statului începe a pasi dela opoziție, cu încetarea aceleia a se contopi de sigură cu elementele liberale a casei deputatilor, tocma asiă sperăm, că și naționalitățile, care sunt înca impresorate de mormintele lugubre a anului 1849, voru cadé la sinulu mamei comune, a patriei. — Vomu reveni asupra reflecțiilor acestor cu alta ocaziune.

De lângă Muresiu-Osiorheiu.

Ni se scrie despre decursulu alegerii în cerculu alu VII următoarele:

În 8 Martiu a. c. s'au ținutu conformu ordinației consistoriale din 18 Ianuaru 1873 nr. 68 în cerculu alu VII. alegerea deputatulu clericalu în comună Deagu. După seversirea servitului divin parintele ppresbiteru Parteniu Trombitasiu în calitate sea de comisariu a rostitu către alegatori o cuvântare carea de o parte a nemulțamitu pre ascultatori pentru coprișulu ei neconstituțională și neacomodatulu dllei festive, de alta parte a adausu putiemu la reputația dlui vorbitoriu, carele în locu de a accentua însemnatatea dllei se perdū în unele expresiuni neplăcute și neacomodate.

Dupa acestu discursu, putiemu aplaudatu, ducendu-se membrii alegatorii la localitatea dlui adm. ppresbit. Tomasiu s'au purcesu la actulu de alegere, denumindu-se mai întâi notariu și barbatii de încredere. Votarea pentru deputatii candidati a fostu publică. Domnulu comisariu, par. ppresbiteru P. Trombitasiu (pre lângă tota neplăcerea ce a cauzat vorbirea dsele) întrunindu majoritatea voturilor fu alesu de deputat. — După terminarea actului de alegere s'a datu din partea parintelui adm. ppresbiteralu Tamașiu unu prândiu, la care fura invitati d. preoti cari asistara la alegere.

Sub decurgerea acestui se radica mai multe toast, între care amintim toastulu scurtu alu dlui

comisario inchinatului adm. ppresbiterala care au datu prândiulu. Dupa densulu unu preotu din tractulu pprescu alu Osiorheului incepto a vorbi despre insemnatarea constitutionalismului bisericeii noastre, despre insemnatarea alegerilor etc. si vine in fine la cauzatorulu si reintemeietoriulu constitutionalismului in biserica nostra la Escelentia Sea Pre sântitulu Metropolitanu nostru si pentru sanetatea si îndelung'ia viétia a acestui pre demnu Archiepiscopu si Metropolitanu, prin a cărui neobosite staruintie biserica nostra a căseigatu drepturile sele constitutional radicali toastulu seu.*) Aceste toaste aplaudate fura urmate de altele, pâna ce petrecerea inaintându tempulu — se sferi lasându o suvenir placuta. Alegatorii se dusera la ale sele cu sperantia magalitore, ca realesulu deputatu parintele P. Trombitasiu in sessiunea viitoare a sinodului eparchialu va desvoltá o activitate mai energica de cum a doveditu sub durat'a sinodului trecut.

Unu martoru.

Din marginea Câmpiei, 25/8 n. 1873.

In 20 (joi) a. l. c. la 11¹/₄ pre 2 ore dupa améidi erupse in M. Osiorheiu focu in edificulu Gimnasiului rom. cat. in cornulu ulitiei asiá numite „Szentkirály utca“ la piatia, care edificiu era coperitu cu prestila. Flacar'a se intinse cu rapedione, fiinduca batea ventulu, preste coperisiulu intregu, si cuprinse si casa vecina a veduvei Görög din piatia, care inca a fostu coperita cu prestila. Casa a 3 fiindu coperita cu tiegla de o parte, iera de alta parte si ventulu întorse flacar'a dela ea indereptu si asiá focu au fostu opritu. Casa veduvei Görög cu 2 aripi in giurulu curtiei si cu unu magazinu curmezisiu, in curte era tota in flacara catu nu se potea omulu apropiá de ea.

In ulitia „Szenkirály“ flacara se intinse pre coperisiulu edificulu Gimnasiului si indereptu, unde era o casa coperita cu prestila, a carei'a coperisio inse, lemnarii — bardasii — si alti locuitori lu rupsera, si asiá foculu s'a opritu si aici. Totu in acésta ulitia vis-a-vis cu gimnasiulu se aprinse coperisiulu a dooru case si anume coperisiulu unei'a ardea in 3 locuri, in partea de cátra nitia, dara bardasii si alti orasieni cu securi etc. din podu trantira prestilele cu focu in ulitia si asiá i facura capetu. Stingerea cu puscile de apa inca a fostu esecutata cu o barbatia demna de lauda, pentru ca au aruncatu prestile aprinse preste piatia in a 2-lea si a 3-lea strada care au cadutu si pre coperisio de case, dara spre fericire au fostu ómenii pre acasa si pau stinsu indata. Fiindu ca aici se tiene tergu de septamána joi'a, era piéta plina de sietre, dintre cari unele s'au fostu aprinsu. Era unu sgomotu, o fuga cu siatre si cu lucrurile puse la vendiare in tote pártile, o priveliste cum nu mai cunososemu pâna atunci.

Amu fostu la mai multe focuri in mai multe orasie si sate in Transilvani'a, dara stingatori cum suntu locuitorii acestui orasio, cari se lupta cu acestu elementu infricosiatu cá leulu cu leo, nu amu vedutu, si chiaru si acum numai curagiulu barbatiei, si harnicieii lor se pote multiami impedecarea scrumárei inca a multoru case.

Cându 'mi aducu aminte de scutulu ce-lu avura casele din apropiarea acestoru dóue arse in coperisiulu lor, cu tiegle de o parte, iera de alta parte in harnicia stingatoriloru, 'mi aducu totu deodata aminte de escarea focurilor in multime de sate scrumandu-se numerulu jumetate si ²/₃ parte ale caselor si altoru cladiri, si ca vin'a este a se cautá in nedestula desfasurare de barbatia a stingatoriloru din satu si in nealergarea grabnica a locuitoriloru din satele vecine intr'ajutoriu. Deci eu me adresezu cátra on. dai parochi, docenti notari si jodi comunali cu rogarea, cá indata ce aru simti ca in vre-o comuna vecina s'au escatu focu, se provóce satenii — barbatii a alergá carii cu furci de feru, cari cu securi, cari cu cárlige si cari cu vase de purtatu de apa cu d-loru in frunte, si ojungendu in satu cu focu, sa se arunce asup'ra acestui elementu mistuitoriu de avere si bunulu ómeniloru cum se arunca o armata curagiósa si brava asup'ra unei cetáti si o ia cu asaltu.

Unde in satele din giurulu celu care arde s'aru gasi carutie cu cai, conducatorii stingatoriloru

*) Unu incidentu din partea unui membru, carele nu pote sa aiba alta insemnatare decátu o momentana necuprindere a momentului, lu trecemu cu vederea.

cu cáti-va stingatori sa alerge in carutie si calari mai nainte — dându in marginea satulu carutiele si caii in grigi'a unui'a dintre ei — urmându-i ceilalti pre josu, cáci vedendu espusii periculuu sosirea de ajutoriu strainu, capeta curagi si cându este ajutoriu strainu la mat'ca focului stangatorii din satu potu alergá la casele lor si si le potu aperi de materia aprinsa aruncata póte de ventu asup'ra-le.

Me adressediu in fine cátra onoratiu dni redactori ai diareloru nostre cu decentiósá rogare cá sa reparésca articululu din „Telegrafulu Român“ nr. 65 si 66 1867 in interesulu materialu alu nationei intregi in interesulu locuitoriloru singurateceloru comune, de óre-ce contine instructiuni in privint'a constrúerei caselor si a stingerei focuriloru, care inse mai anu nu l'amu gasitu nici chiaru la 2 dai protopopi cari tienu „Telegrafulu Român“ nici la unu domni parochi unde l'amu cautatu, macaru nu trebuie trecut cu vederea ci trebuie consideratu, pastratu cá unu normalu si scosu din elu in interesulu comunu folóse la tote ocaziunile, cáci este totu-odata si in interesulu d-loru, déca voru starui cá edificarea caselor in comuna sa se intemple dupa metodulu acolo datu — si nu se voru mai edifica plastituri — si déca aru alergá cei din satele din giurulu aceluia, in care aru erompe focu, la stinsu prin ce aru face chiaru si statului servitiu si folosu, care dela locuitorii dearsi nu pote capeta contributionea.

Reproducerea unoru articuli de interesu comunu, cum este epistola deschisa a dlui Lad Vajda esita in „Telegrafulu Român“ si articululu din „Federatiunea“ sub titulu „La vendiarea paduriloru districtului Naseudu“ a. c., este fórté necesaria, cáci nu toti membri inteligentiei nostre potu tienea si ceti tote foile nostre, si este pecatu a nu inlesni ocaziunea de a potea ceti atari articuli publiculu nostru cetitoriu intregu.

Concursu.

Pentru ocuparea stationei de preotu in parochi'a vacanta Mihaesti cu fili'a Fagetiulu din tractulu Dobrei, sa escrie concursu pâna la 10 Apriliu cal. v. a. c. in carea di se va tienea si alegerea.

Emolumentele suntu: pre lángá stol'a usuata dela 120 numeri de case a dóue mertie cucurudiu nesfarámatu 240 mertie, dóue locuri aratóre de 15 mertie semánatura, unu fenatiu in mat'ca, si cimierulu in filia, cu fruptele din pomi, si in fine lemne de focu de ajunsu din padurea comunala — tote aceste eruate, dau unu venitu anualu de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa acésta parochia, voru avé sa-si tramita recoursele lor, instruite in sensulu Statutulu organicu, adresate comitetulu parochialu, la subscrisulu, pâna in terminulu indicatu.

Dev'a 12 Martiu 1873.

Pentru comitetulu parochialu —
Ioanu Papiu
(2—3) Protopopu.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochie din Corcedea (Kercsed) protopresbiteratulu Turdei, in scaunulu Ariésului, se escrie prin acésta concursu, in urm'a in. decisiuni prea vener. cons. data 15 Iuniu nr. cons. 503 1872.

Emolumentele suntu: Dela 50 numeri de case cáte o miertia si jumetate gráu, séu in loculu gráului dóue metre de cucurudiu cu grantie, de veduve pre jumetate; — dela fia-care numeru are cáte dóue dile de lucru, cei seraci cu palm'a, iera cei ce au dobitóce cu carulu si cu plugulu le facu; — Casa parochiala si alte edificie, cimierulu cu pometu, — 5 jugere de pamentu aratoriu, — fenatiu de dóue cara de fenu. — stol'a patrafirului.

Recoursele instruite in sensulu Statutulu Organicu eclesiasticu gr. or. sa se ascérna acestui scaunu protopopescu in Agarbiciu pâna la 23 Aprilu 1873, — in aceea-si di va fi si candidatura.

Cu intielegerea comitetulu parochialu.
Agarbiciu 12 Martiu 1873.

In numele comitetulu parochiale
Simeonu Popu Moldovanu
(2—3) Prtopopu.

Edictu.

Prin care Sofi'a Tomusiu a Elenei din B. Cerbu, care de mai multu tempu cu necredintia au para-

situ pre barbatulu ei Nicolau Birau din Buciesiu, fara de a se sci loculu ubicatiunei ei, se provóca cá in terminu de siése luni, si anumitu pâna la 10 Sept. a. c. sa se infatiosiedie inaintea subscrisulu scaunu protopresbiteralu, cu atátu mai alesu, cáci la din contra, procesulu divortialu urditu asup'ra-i, se va decide si in absentia ei, conformu prescri-seloru SS. Canóne ale bisericeii nostre ortodoxe resarilene.

Abrudu 8 Martiu 1873. —
Dela scaunulu protopresbiterale gr. or.
Zlatnei de josu.
I. Gallu.
(2—3) protop.

Insciintiare despre licitatiune.

Ce se va tienea in 3-lea Aprilie a. c. 1873 la 11 ore ante-meridiane, in Sz.-Reginu in cancelaria domnului advocatu Balógh — unde se voru licitá pasiunile din muntii Toplitiei románe si a Mesterhazului, tiitóre de possessoratulu Toplitiei si si Mesterhazi — licitatiunea va fi publica, pasiunea se pote ca se va licitá pre mai multi ani. —

Cátu despre conditionile licitatiunei, acelea se potu aslá ori si cându in cancelaria memoratulu advocatu.

Sz.-Reginu in 15 Martiu 1873.
Franciscu Bológh,
(3—3) advocatu.

Anunciu.

Muntele Teritia in districtulu Fagarasiului aprópe de Uci'a-inferióre cu pasiune destula pentru 1200 sute mandári si asemene numero de miei cu sterpe este de subarendatu pre onulu séu pre mai multi ani pentru unu pretiu de totu neinsemnatu.

Doritorii sa se adressedie la arendatorele Ioanu Ratiu in Branu per Brasiovu.

(2—3)

Concredeti-ve celoru adeverite de bune!

Medicamente esaminate chemice prin judecatoria, in anulu 1868 in Vien'a si recunoscute de escelinte prin martorii si atestate numeróse.

Balsamu-preservativu contr'a cárceiloru, midiloculu celu mai cu efectu contr'a nemistuirei, slabiciunei de stomachu, cárceiloru in stomachu, epilepsiei, dureriloru de colica si friguriloru gastrige (periodice).

Pretiuulu unei butelce intregi dimpreuna cu povatiunea de intrebuintiare 1 fl. 50 cr., unei butelce de jumetate 80 cr.

Siropu de plante de muschiu preparatu de Dr. Miller.

Sopriindietoriu in efectulu seu contr'a catarulu de peptu, tussei, regusierei, mucosirei (flegma), catarulu de cátlegiu si nodu, scupirei de sänge si contr'a tuberculósei incepátore de plumáni.

Afara de acestea siropulu acest'a s'a intrebuintiatu cu succesu bunu contr'a tussei cu gáfáire si tussei inadusitóre a copiiloru, sioparlaitiei de pele, din care cauza acestu siropu lu tienu multe familie totu-déun'a in reserva. — In tigaitie originale pentru adulti si copii dela 4—5 ani.

Pretiuulu unei tigaitie dimpreuna cu povatiunea de intrebuintiare 50 cr.

In Sabitiu se pote capeta adeveratu numai la Michael Sill, comerciantu de specerie, de asemenea in Barotu la M. Leibitzky, farmacistu; Bistritia la F. Kelp; in Blasiu la C. Schiessel, farmacistu; in Orastia la C. Reckerd, farmacistu; in Mnercuru la F. Leicht; in Deesiu la I. Kremer; in Fagarasiu la I. v. Steinburg, farmacistu; in Georgiu Ditrú la I. Szalhmári, farmacistu; in G.-Szt.-Nicolae la F. Fröhlich, farmacistu; in Hossu-faleu la F. Jekelius, farmacistu; in Alb'a-Iuli'a la C. Boos; in Kezdi-Osiorheiu la F. Lukats; in Clusiu la C. H. Binder, farmacistu; in Kovasn'a (Alovatu) la Mehlich et Imre; in Brasiovu la F. Iekelius, Ed. Kogler si Gr. Sav'a, toti farmacisti; I. Dusoiu, I. G. Galz, comersanti de specerie; in Muresiu Osiorheiu la M. Bucher; in Mediasiu la A. Hienz, farmacistu; in Aiudu-Mare la F. Horvalh; in Seghisióra la I. B. Teutsch, comersante; in S.-St.-Georgiu la Schutag et Comp. in Reginulu sasescu la S. Dietrich; in Temisióra la C. Kessely.

(3—12)